

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-20**

**القاضي سليم جبران
رئيس لجنة الانتخابات المركزية**

**השופט סלים ג'ובראן
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית**

תב"כ 29/20

העותר: רחמים כהן

נגד

המשיבים: 1. התאחדות הספרדים שומרי תורה – תנועת ש"ס
2. קו עיתונות דתית בע"מ

עתירה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב' לחוק הבחירות (דרכי תעמולה),
התשי"ט-1959 (להלן: חוק הבחירות)

החלטה

1. העותר פנה אליי היום, בנוגע לשתי הפרות נטענות של סעיף 10(ב) לחוק הבחירות: האחת, עניינה במודעה שפורסמה בעיתון של המשיבה 2 (להלן: קו עיתונות), אשר יוצאת לטענתו נגד רשימת יחד בראשות אלי ישי, ועליה חתומה "קבוצת חרדים מהימין הקיצוני - אינה קשורה במישרין או עקיפים לאף מפלגה או גוף ציבורי כלשהו". העותר טוען כי מדובר במודעה לא מזוהה (בניגוד לסעיף 10(ב)(5) לחוק הבחירות) ובגודל החורג מן המותר (140 אינץ', בניגוד לסעיף 10(ב)(1) לחוק הבחירות). לשיטתו, "לאור העובדה שבעיתונים של המשיבה 2 התפרסמו רק מודעות תעמולה מטעם המשיבה 1 עולה חשש כבד כי משיבה 1 עומדת מאחורי המודעה האנונימית" (סעיף 20 לעתירה).

2. השנייה, עניינה במספר מודעות בחירות מטעם המשיבה 1 (להלן: ש"ס) שפורסמו בעיתונים שונים של המשיבה 2. בהקשר זה, מציינ העותר מספר רב של הפרות: מודעות בגודל שעולה על 40 אינץ' (בניגוד לסעיף 10(ב)(1) לחוק הבחירות); יותר ממודעה אחת בגיליון (בניגוד לסעיף 10(ב)(3) לחוק); ועוד. בנוסף, טוען העותר כי מספר כתבות עיתונאיות בעיתון "יום ליום" (אותו מוציאה לאור המשיבה 2) הן למעשה מודעות תעמולה מטעם המשיבה 1.

3. בשולי הדברים, יצוין, כי העותר ביקש בין היתר סעד על פיו ש"ס חרגה

מהמכסה המקסימאלית לפרסום המותרת למפלגה בתקופת בחירות – 10,000 אינץ' (סעיף 10(ב)(4) לחוק הבחירות). עם זאת, טענה זו נטענה בעלמא ולא הוכחה בשום צורה, ומשכך דינה להידחות על הסף.

4. ש"ס טוענת כי "אכן אירעו תקלות בפריסת פרסומי התעמולה של משיבה 1 בעיתונות הכתובה. הח"מ [ב"כ הסיעה] העביר הנחיה למטה התקשורת של משיבה 1, המחדדת את האיסורים שנקבעו בחוק לעניין פרסומי תעמולה. אנו סמוכים ובטוחים שתקלות אלו לא יתרחשו עוד לאור ההנחיות החד-משמעיות שהועברו". עוד טוענת ש"ס כי אינה עומדת מאחורי המודעה האנונימית, וכי הידיעות החדשותיות האמורות אינן מודעות בחירות מטעמה.

5. קו עיתונות מעלה מספר טעמים המצדיקים לדעתה את דחיית העתירה על הסף. לגופם של דברים, טוענת היא כי המודעה האנונימית לא הוזמנה על ידי מפלגה כלשהי, ובכלל זה מפלגת ש"ס. במסגרת זו, צירפה מכתב מאת משרד הפרסום שהכין את המודעה האמורה, בה נכתב כי הוא הוזמנה על ידי גוף פרטי ללא קשר למפלגה כלשהי.

6. עוד טוענת היא כי "את הביטוי 'אינץ' יש לפרש כיחידת אורך ולא כיחידת שטח... על העותר מוטל נטל ההוכחה באמצעות חוו"ד מומחה (סעיפים 23-24 לתגובה). לעניין פרסום יותר משתי מודעות בעיתון, טוענת היא כי הוראה זו לא הופרה, ומדובר במידע אינפורמטיבי שאינו בגדר תעמולה. לעניין זה מוסיפה היא כי "לו ייקבע כי החוק עוסק אף במודעה ארגונית – אינפורמטיבית כנ"ל, וכאמור לטעמה של המשיבה לא כך הוא, הרי שהמשיבה טעתה בתום לב ובשגגה" (סעיף 28 לתגובה)

דיון והכרעה

7. דין העתירה להתקבל בחלקה.

8. ראשית, ש"ס אינה מכחישה את מרבית טענותיו של העותר ביחס למודעות בחירות גדולות מהמותר בחוק (מעל 40 אינץ' – בניגוד לסעיף 10(ב)(1) לחוק הבחירות) ובמספר גדול מהמותר בגיליון (מעל שתי מודעות – בניגוד לסעיף 10(ב)(3) לחוק הבחירות). רשמתי בפניי את התחייבותה כי תקפיד בנוגע לשני איסורים אלה מעתה והאלה. עם זאת, ולמען הסדר הטוב והזהירות, ניתן להתחייבותה זו תוקף של צו מניעה.

9. בהקשר זה, יצוין, כי נוכח הודאה זו של ש"ס – לא ראיתי לנכון להידרש לגוף טענותיה של קו העיתונות בהקשר זה (ויצוין, מבלי להכריע, כי טענותיה אלה מעלות קשיים של ממש, וסבורני כי דין חלקן הגדול להידחות גם כן).

10. ביחס למודעה האנונימית – המודעה, אינה אנונימית לגמרי, אלא – נכתב כי הוזמנה על ידי גוף בשם "קבוצת 'חרדים' מהימין הקיצוני". ב-תב"כ 8/20 הליכוד נ' העבודה (22.2.2015) קבעתי כי מכוח סעיף 10(ב)(5) לחוק הבחירות, ניתן לראות גם במודעה מעין זו מודעה אנונימית בלתי מזוהה. זאת, בכפוף להוכחת זיקה בין רשימת מועמדים לגוף החתום כמזמין המודעה. זיקה זו יש להוכיח בהתאם למאזן הסתברויות, כאשר נטל ההוכחה מוטל על העותר (שס, בפס' 43).

11. הן ש"ס הן קו עיתונות מכחישות כי המודעה הוזמנה על ידי ש"ס או קבוצה כלשהי הקשורה לאחת מרשימות המועמדים. מנגד, העותר ביסס את טענתו כי המודעה הוזמנה על-ידי ש"ס בכך שכל מודעות הבחירות בעיתונים של קו עיתונות הן מודעות מטעם ש"ס. עם כל הכבוד, אין באמירה זו – בעלמא – כדי להעמיד את הזיקה הנדרשת למתן הסעד המבוקש. משכך, טענתו בהקשר זה של העותר – נדחת.

12. כתבות עיתונאיות המהוות למעשה מודעות בחירות – על מנת להוכיח טענה זו, צירף העותר שתי כתבות מעיתון "יום ליום". עיינתי בכתבות – ואינני סבור כי העותר הוכיח כי מדובר "בתעמולה בתחפושת" ולא בדיעות חדשותיות לגיטימיות (המוגנות מכוח חופש העיתונות). גם לגופם של דברים, ובוודאי בהינתן הנטל המוגבר הנדרש על מנת שטענה מעין זו תתקבל (ראו: תב"כ 16/20 בן מאיר נ' נתניהו (24.2.2015)).

13. סוף דבר, העתירה מתקבלת בחלקה. בנסיבות אלה, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י"א באדר התשע"ה (2.3.2015).

 שלים גיבראן
 שופט בית המשפט העליון
 יושב ראש ועדת הבחירות
 המרכזית לכנסת ה-20